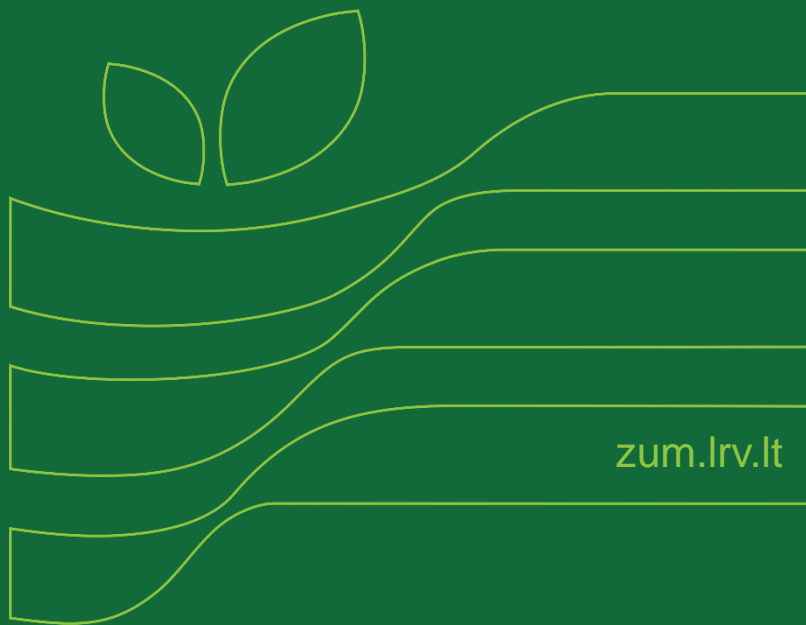

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Žemės ūkio ministerijos dalyvavimas tarptautinėse mokslinių tyrimų iniciatyvose, projektų finansavimas

Vilma Kraujalytė
Mokslo, inovacijų ir žinių plėtros skyriaus
vyresnioji patarėja

zum.lrv.lt

Žemės ūkio ministerija
Strateginio planavimo departamentas
Mokslo, inovacijų ir žinių plėtros skyrius:

- **Tarptautinės politinės mokslinių tyrimų iniciatyvos** – formuojamos tarptautinės mokslinių tyrimų kryptys
- **Tarptautiniai mokslinių tyrimų projektai** – įgyvendinami moksliniai tyrimai

✓ **Tikslas**

Siekiama suvienyti šalis, kad rasti būdų, kaip vystyti žemės ūkio sektorių, bioekonomiką, maisto sistemas, kuriant ir taikant tvarias praktikas, saugant resursus, nedidinant ŠESD emisijų ir spęsti kt. iššūkius.

Tarptautinės politinės tyrimų iniciatyvos, organizacijos, darbo grupės

- SCAR
- EBPO
- FACCE
- Aim for Climate
- Global Research Alliance
- BIOEAST
- EURAGRI

Tarptautiniai moksliniai tyrimų projektai

- **Regioniniai (Nordforsk)**
- **Tarptautiniai (ERA-NETs) ir Europos horizonto partnerystės**

Tikslai:

- ✓ skatinti Lietuvos mokslininkų įsitraukimą į tarptautinius tyrimus;
- ✓ didinti mokslininkų kompetencijas;
- ✓ kartu su kitų šalių mokslininkais spręsti tarptautiniu mastu su žemės ūkio sektoriumi susijusius išskylančius aktualius klausimus – žaliąją transformaciją, skaitmeninimą, klimato kaitos iššūkius ir kt.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Bendrai su kitomis Europos institucijomis (ministerijomis ir agentūromis) finansuojami tarptautiniai projektai

Šiuo metu vykdomi tarptautiniai projektai pagal šias iniciatyvas

- NORDFORSK“ - Tvarus žemės ūkis ir klimato kaita;
- ERA-NET'ai:
 - EJP SOIL – Klimato požiūriu tvarus žemės ūkio dirvožemių valdymas
 - ICRAD – Tarptautinis užkrečiamųjų gyvūnų ligų mokslinių tyrimų koordinavimas
 - FACCE- JPI ir SusCrop agrobiologinės įvairovės išsaugijimas
 - Bendras FACCE ERA-GAS, SusAn ir ICT AGRI2 kvietimas – Šiltnamio efektą sukeliančių dujų gyvulininkystės sektoriuje mažinimas
 - Bendras FACCE SURPLUS kvietimas – Tvarus žemės ūkis maisto ir ne maisto sistemoms
 - Bendras ICTAGRIFOOD, ERAGAS, ERA-SUSAN, SUSCROP kvietimas – Žiediškas kombinuotose augalininkystės ir gyvulininkystės sistemose, skiriant dėmesį dirvožemio ir klimato kaitos švelninimui bei prisitaikymui prie jos
 - GREEN ERA-HUB tikslas – padėti pereinamuoju laikotarpiu, rengiantis ES partnerystėms, kad nenutrūktų moksliniai tyrimai ir jų finansavimas. Dėmesys skiriamas žaliosioms technologijoms, žiedinėms sistemoms, klimato kaitai.

Tarptautiniai moksliniai tyrimų projektai

- **Nordforsk“ – Šiaurės Ministrų tarybos iniciatyva** siekiama sutelkti dėmesį į klimato kaitos poveikį žemės ūkiui, finansuojami moksliniai tyrimai, dalyvauja Šiaurės Europos ir Baltijos šalys
- **Projektas:**
 - **„Kernza introdukcijos galimybės Šiaurės ir Baltijos šalių regione“**, VDU ŽŪA , 2023-2026 m.
 - **Tikslas** – sustiprinti Švedijos, Norvegijos, Suomijos, Estijos, Lietuvos ir Danijos bendradarbiavimą moksliniuose tyrimuose, siekiant ištirti Kernza adaptacijos galimybes Šiaurės-Baltijos šalių regione ir nustatyti grūdų ir pašarų gamybos potencialą bei kokybę.

Tarptautiniai mokslinių tyrimų projektai

- **Projektas.** LSMU Gyvulininkystės institutas. **„Klimatą tausojančios galvijų auginimo sistemos (CCCfarming)“**. Pagal FACCE ERA-GAS, SusAn ir ICT AGR12 kvietimą
- Tikslas - klimatą tausojančių galvijų auginimo sistemų kūrimas, leidžiantis sumažinti išmetamą ŠESD ir amoniako kiekį bei išlaikyti socialiai ir ekonomiškai tvarius ūkius.
 - Tirta išmetami ŠESD kiekiai atrinktuose būdinguose regionui ūkiuose. Tyrimai atlikti 8 Europos šalyse, tyrimo koordinatorius Wageningen universitetas Olandijoje. **2023 m projektas baigtas**
- **Projektas.** LSMU. **„Ožkų virusinio artrito-encefalito (OAE) diagnostikos greitojo testo sukūrimas ir įvertinimas (CAE-RAPID)“**. Pagal ICRAD I kvietimą
- Tikslas – sukurti ir įvertinti greitąjį CAE-RAPID antikūnių testą ožkų artritui – encefalitui
 - Tyrimas vykdomas 5 Europos universitetuose. Projekto koordinatorius Varšuvos Gyvybės mokslų universitetas. Projektas vykdomas 2021-2024m.

Tarptautiniai mokslinių tyrimų projektai

- **Projektas. LAMMC. „Biologiškai tvarios ir klimatui palankios augalinės produkcijos maistui ir pašarams auginimas mažo našumo dirvožemiuose (BioFoodOnMars)“.** Pagal FACCE SURPLUS kvietimą, 2020-2023m.
 - Tikslas yra padidinti potencialų augalų derlingumą ir sukurti augalinės produkcijos pridėtinę vertę mažo našumo dirvožemiuose skirtingose Europos agroklimatinėse zonose, Tyrimas vykdomas 6 Europos mokslo institucijose, projekto koordinatorius – Varšuvos universiteto Gyvybės mokslų fakultetas Lenkija.
- **Projektas. LAMMC „Tvarių agroekosistemų ir ūkininkavimo sąsaja su žiedine bioekonomika ir naujomis technologijomis.** Pagal ICTAGRIFOOD, ERAGAS, ERA-SUSAN, SUSCROP kvietimą, 2020-2023 m.
 - **Tikslas** - ištirti žemės naudojimo optimizavimo perspektyvas pasitelkiant kombinuotosios augalininkystės ir gyvulininkystės žiediškumo koncepcijas, t. y. pabandyti panaudoti augalininkystės ir gyvulininkystės sinergiją, pripažįstant tam tikrus apribojimus. Tyrimas vykdomas 8 Europos universitetuose, projekto koordinatorius – Parmos universiteto padalinys (Italija).

Tarptautiniai mokslinių tyrimų projektai

- **Projektas. VDU ŽŪA. „Dirvožemio naudojimo poveikis dirvožemio organinių medžiagų savybėms ir anglies sekvestracijai“.** EJP SOIL kvietimas. 2022-2025 m.
 - Tikslas - rasti ir teikti tvarius žemės ūkio paskirties žemės ir dirvožemio naudojimo sprendimus, kurie prisidėtų prie pagrindinių visuomenės uždavinių, įskaitant klimato pokyčius ir derlingumo problemas, Tyrimai vykdomi 4 Europos šalyse, projekto koordinatorius–Lenkijos universitetas.
- **Projektas. VU Geomokslų institutas, „Agroekosistemų biologinės įvairovės gerinimas skirtingų tipų kraštovaizdyje, siekiant atsparios biologinės kenkėjų kontrolės“.** Pagal FACCE-JPI Suscrop kvietimą. 2023-2026 m.
 - Tikslas – pagerinti supratimą apie tai, kaip agroekosistemų biologinė įvairovė prisideda prie biologinės kenkėjų ir piktžolių kontrolės atsparumo ir kaip galime geriausiai pasinaudoti šiuo turtu ateityje.
 - Projekto koordinatorius Švedijos žemės ūkio universitetas, Upsala. Kiti nariai: Hanoverio Leibnizo universitetas (Vokietija), Insbruko universitetas (Austrija), EURAC tyrimų centras (Italija). Vilniaus Universitetas

Tarptautiniai mokslinių tyrimų projektai

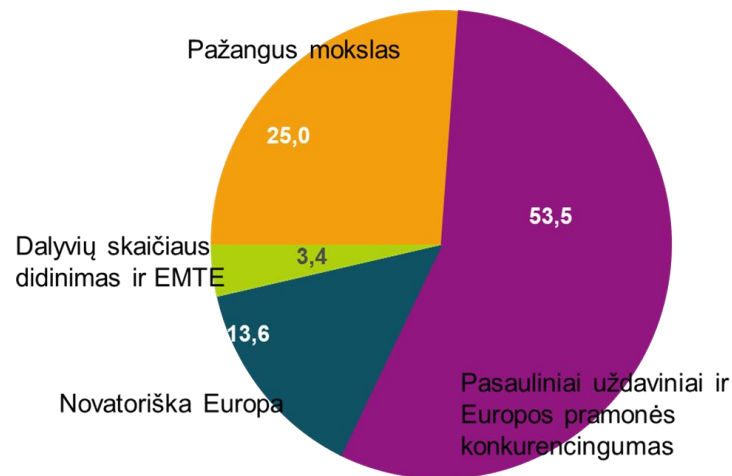
- Projektas. VU. „Nuo šeimininko ir rūšies priklausomo imuninio atsako palyginimas makrofaguose, užkrėstuose zoonozinėmis *Leptospira interrogans* bakterijomis“. Pagal ICRAD II kvietimą. 2023-2026 m.
 - **Tikslas** - suprasti skirtingus ir specifinius imunologinio atsako į leptosiprozę procesus ir kelius. Šiame projekte Lietuvos mokslininkų grupė planuoja ištirti šeimininko receptorių ir leptospirų molekulinį kompleksą, naudojant struktūrinį modeliavimą ir lyginamąją analizę.
 - **Konsorciumo partneriai:** **Pastero Institutas**, Paryžius, **Prancūzija** (projekto koordinatorius), INTA, Buenos Aires, Argentina, Karališkasis veterinarijos koledžas, Londonas, Jungtinė Karalystė, Vilniaus universitetas, Viktorijos universitetas, Kanada (asocijuotas partneris).
- Projektas. Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas. Vertingų baltymų ir organinių trąšų gamyba naudojant sūraus vandens šaltinius, pasitelkiant recirkuliacinę daugiafunkcinę akvaponinę sistemą“. Green ERA-Hub kvietimas. 2024 – 2026 m.
 - Partneriai: Vokietijos akvakultūros mokslinių tyrimų institutas (projekto koordinatorius), Italijos Paduvos universiteto Agronomijos departamentas, Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas.

Europos horizontas 2021-2027 (skirta 95,5 mlrd. Eurų) – Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programa

Tikslai:

- **Sustiprinti Europos Bendrijos mokslinius ir technologinius pagrindus ir Europos mokslinių tyrimų erdvę**
- **Didinti Europos inovacinius pajėgumus, konkurencingumą ir kurti darbo vietas**
- **Prisidėti įgyvendinant piliečių prioritetus ir prie socio-ekonominio modelio ir vertybių išlaikymo**

Europos horizontas 2021-2027 – Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programa

49 Europos Partnerystės

Europos horizonto II veiklos sritis - Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas

CLUSTER 1: Health	CLUSTER 4: Digital, Industry & Space	CLUSTER 5: Climate, Energy & Mobility	CLUSTER 6: Food, Bioeconomy, Agriculture, ...
Innovative Health Initiative	Key Digital Technologies	Clean Hydrogen	Circular Bio-based Europe
Global Health Partnership	Smart Networks & Services	Clean Aviation	Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth
Transformation of health systems	High Performance Computing	Single European Sky ATM Research 3	Climate Neutral, Sustainable & Productive Blue Economy
Chemicals risk assessment	European Metrology (Art. 185)	Europe's Rail	Water4All
ERA for Health	AI-Data-Robotics	Connected and Automated Mobility (CCAM)	! Animal Health & Welfare*
! Rare diseases*	Photonics	Batteries	! Accelerating Farming Systems Transitions*
! One-Health Anti Microbial Resistance*	Made in Europe	Zero-emission waterborne transport	! Agriculture of Data*
! Personalised Medicine*	Clean steel – low-carbon steelmaking	Zero-emission road transport	! Safe & Sustainable Food System*
! Pandemic Preparedness* <i>Co-funded or co-programmed</i>	Processes4Planet	Built4People	
	Global competitive space systems**	Clean Energy Transition	
		Driving Urban Transitions	

- Institutionalised Partnerships (Art 185/7)
- Institutionalised Partnerships / EIT KICs
- Co-Programmed
- Co-Funded

* Calls with opening dates in 2023-24
 ** Calls with opening dates not before 2022
 ! 2nd wave partnerships

III veiklos sritis - Novatoriška Europa

EIT (KNOWLEDGE & INNOVATION COMMUNITIES)	SUPPORT TO INNOVATION ECOSYSTEMS
InnoEnergy	Innovative SMEs
Climate	
Digital	
Food	
Health	
Raw Materials	
Manufacturing	
Urban Mobility	
Cultural and Creative Industries	

II ir III veiklos

European Open Science Cloud

Europos horizontas 2021-2027 – Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programa

Lietuvai svarbios, su žemės ūkiu susijusios Europos partnerystės

- Ūkininkavimo sistemų pertvarkos spartinimas: agroekologijos gyvosios laboratorijos ir mokslinių tyrimų infrastruktūros (angl. *Accelerating Farming Systems Transitions*);
- Gyvūnų sveikata ir gerovė (angl. *Animal Health & Welfare*);
- Saugios ir tvarios maisto sistemos (angl. *Safe & Sustainable Food System*)

Europos horizontas 2021-2027 – Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programa

- 2024 m. vasario 28 d. Briuselyje įvyko Europos partnerystės pradžia renginys:
- Europos partnerystės (EUP AE) – Ūkininkavimo sistemų pertvarkos spartinimas: agroekologijos gyvosios laboratorijos ir mokslinių tyrimų infrastruktūros
- Europos partnerystės (EUP AH&W) – Gyvūnų sveikata ir gerovė

- Šios partnerystės svarbios, siekiant sukurti klimato kaitos poveikiui atsparias žemės ūkio ir maisto produktų sistemas Europoje.

Ūkininkavimo sistemų pertvarkos spartinimas: agroekologijos gyvosios laboratorijos ir mokslinių tyrimų infrastruktūros

(angl. *Accelerating Farming Systems Transitions*) AGROECOLOGY

✓ Partnerystė siekiama:

- ✓ sukurti ir remti gyvųjų laboratorijų ir mokslinių tyrimų infrastruktūros tinklą, kuris paspartintų perėjimą prie agroekologijos visoje Europoje,
- ✓ suteikti erdvę ilgalaikiams, su konkrečia vieta susijusiems, daugelio suinteresuotųjų šalių ir realaus gyvenimo eksperimentams, taip pat nurodys kryptį agroekologijos mokslinių tyrimų veiklai Europos ir nacionaliniu lygmenimis,
- ✓ teikti duomenis, žinias, priemones ir pasirengimą taikyti praktiką, kurie padės ūkininkams suprasti ir įgyvendinti agroekologinę praktiką tokiu mastu, kokio reikia teigiamam ekonominiam, klimato, aplinkosauginiam ir socialiniam poveikiams užtikrinti
- ✓ **70 partnerių iš 26 šalių.**

Apie partnerystę:

<https://www.agroecologypartnership.eu/>

Ūkininkavimo sistemų pertvarkos spartinimas: agroekologijos gyvosios laboratorijos ir mokslinių tyrimų infrastruktūros

(angl. *Accelerating Farming Systems Transitions*) AGROECOLOGY

✓ I kvietimas - 2024 m.

Kvietimo skelbimas	2024-02-15
Trumpųjų projekto paraiškų teikimas per sistemą	2024-04-26
Trumpųjų paraiškų įvertinimas ir atranka	2024-05-06
Sprendimų siuntimas projektų koordinatoriams	2024-06
Terminas koordinavimo/ konsorciumo keitimams (žiūrėti 5.2.1 kvietimo punktą)	2024-09-05
Pilnų projekto pasiūlymų teikimas per sistemą	2024-09-19
Vertinimas ir atranka	2024-10-11
Sprendimų koordinatoriams teikimas	2024-12
Projektų pradžia (numatoma)	2025-04-05

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Co-funded by
the European Union

European Partnership on
Animal Health and Welfare

Gyvūnų sveikata ir gerovė (angl. *Animal Health & Welfare*) EUP AH&W

➤ **Partnerystė siekiama:**

- formuoti tvirtą mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemą, kuri suteiktų prieigą ir galimybę naudotis naujomis metodikomis ir produktais, skirtais gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir gyvūnų gerovės stebėsenai bei kontrolei
- prisidėti prie tvaraus gyvulininkystės sektoriaus, kuriame užkrečiamųjų gyvūnų ligų būtų išvengta ir jos būtų kontroliuojamos tinkamomis priemonėmis, antimikrobinės medžiagos būtų naudojamos apdairiai, o gyvūnų gerovė būtų užtikrinama visuose gamybos proceso etapuose
- 90 partnerių, 21 šalis

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Co-funded by
the European Union

European Partnership on
Animal Health and Welfare

Gyvūnų sveikata ir gerovė (angl. *Animal Health & Welfare*) EUP AH&W

- ✓ I kvietimas - 2024 m. gegužės 8 d.
- ✓ II kvietimas - 2026 m.
- ✓ III kvietimas - 2028 m.

Kvietimas teikti pirmines paraiškas – iki 2024m. liepos 8 d.

Informacija apie kvietimo sąlygas <https://eupahw.ptj.de/call1>

Saugių ir tvarių maisto sistemų partnerystė (angl. *Safe & Sustainable Food System*)

- ✓ **Tikslas** – koordinuoti Europos ir nacionalinius mokslinius tyrimus, siekiant bendros naudos maisto sistemoms, taikant integruotą ir tarpdisciplininį požiūrį bei pateikti sprendimus strategijai „Nuo ūkio iki stalo“.
- ✓ Planuojami 6 kvietimai
- ✓ Partnerystės pradžios susitikimas vyks **2024 m. birželio 19 d.** Dižone, Prancūzijoje. Viešąsias susitikimo sesijas kviečiame stebėti internetu, naudojantis šia registracijos nuoroda: <https://lnkd.in/emY6iZpr>
- ✓ I kvietimas - 2024 m. rugsėjis/spalis
- ✓ II kvietimas - 2025 m.
- ✓ III kvietimas - 2026 m.
- ✓ IV-VI kvietimai - 2027 m. -2029 m.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Ačiū už dėmesį

